

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 29 lipca 2019 r.

BZ-BOL.431.17.2019.AS

Pan
Grzegorz Kosowski
Starosta Powiatu Dzierżoniowskiego
Szef Obrony Cywilnej Powiatu Dzierżoniowskiego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE
po przeprowadzonej kontroli dotyczącej realizacji zadań z zakresu obrony cywilnej
i ochrony ludności przez Starostwo Powiatowe w Dzierżoniowie

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2011 r., nr 185, poz. 1092, z późn. zm.), art. 17 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1459, z późn. zm.), § 4 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz. U. z 2002 r. nr 96, poz. 850) oraz Zarządzenia nr 286 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 21 października 2016 r. w sprawie kontroli realizowanych przez Wojewodę Dolnośląskiego, w dniach 25 – 27 czerwca 2019 r. zespół kontrolny Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Starostwie Powiatowym w Dzierżoniowie, z siedzibą w Dzierżoniowie przy ul. Rynek 27, w Wydziale Bezpieczeństwa i Spraw Obywatelskich.

Celem kontroli było dokonanie oceny przygotowania i realizacji przedsięwzięć w zakresie obrony cywilnej i ochrony ludności wykonywanych przez Szefa Obrony Cywilnej Powiatu Dzierżoniowskiego (zwanego dalej Szefem OCP). Kontrolę odnotowano w książce kontroli Starostwa Powiatowego w Dzierżoniowie pod pozycją nr 4.

Ustalenia zawarte w niniejszym dokumencie oparto o analizę przedłożonych do kontroli dokumentów w siedzibie kontrolowanego, materiałów własnych Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego DUW we Wrocławiu, jak również uzyskanych odpowiedzi i wyjaśnień od pracowników Starostwa Powiatowego w Dzierżoniowie i pracowników losowo kontrolowanych jednostek samorządu terytorialnego powiatu dzierżoniowskiego. Podczas przeprowadzonych czynności kontrolnych przeprowadzono oględziny magazynu przeciwpowodziowego oraz obrony cywilnej.

I. Informacje ogólne

1. Skład zespołu kontrolnego

1.1. Przewodniczący zespołu:

Mirosław Gierczak – Kierownik Oddziału Bezpieczeństwa i Ochrony Ludności w Wydziale Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, upoważnienie nr 26/2019¹;

1.2. Członek zespołu kontrolnego:

Bogdan Romanowski – Kierownik Oddziału Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego w Wydziale Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, upoważnienie nr 27/2019²;

1.3. Członek zespołu kontrolnego:

Aneta Sieminiak – Inspektor wojewódzki w Oddziale Bezpieczeństwa i Ochrony Ludności, w Wydziale Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, upoważnienie nr 28/2019³.

Kontrolujący złożyli Szefowi Obrony Cywilnej Województwa (zwanego dalej Szefem OCW) stosowne oświadczenia o nie istnieniu okoliczności uzasadniających wyłączenie ich z toku przedmiotowej kontroli⁴.

2. Okres objęty kontrolą

Kontrola obejmowała okres: 1.01.2016 r. – 24.06.2019 r.

W okresie czasu objętym kontrolą funkcję Starosty Powiatu Dzierżoniowskiego - Szefa Obrony Cywilnej Powiatu pełnili:

2.1. od 12 grudnia 2014 r. do 22 listopada 2018 r. – Janusz Guzdek⁵;

2.2. od 22 listopada 2018 r. do nadal – Grzegorz Kosowski⁶.

Powiat działa na podstawie Statutu Powiatu Dzierżoniowskiego stanowiącego załącznik do Uchwały nr XVI/135/08 Rady Powiatu Dzierżoniowskiego z dnia 26 lutego 2008 r. w sprawie uchwalenia Statutu Powiatu Dzierżoniowskiego, ze zmianami⁷. Strukturę organizacyjną Urzędu określa Regulamin organizacyjny Starostwa Powiatowego w Dzierżoniowie – załącznik do Uchwały Zarządu Powiatu Dzierżoniowskiego nr 205/476/18 z dnia 24 maja 2018 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Dzierżoniowie, ze zmianami⁸.

¹ Dowód akta kontroli, Upoważnienie nr 26/19 z dnia 10 czerwca 2019 r. (sygn. upoważnienia: BZ–BOL.0030.26.2019).

² Dowód akta kontroli, Upoważnienie nr 27/19 z dnia 10 czerwca 2019 r. (sygn. upoważnienia: BZ–BOL.0030.27.2019).

³ Dowód akta kontroli, Upoważnienie nr 28/19 z dnia 10 czerwca 2019 r. (sygn. upoważnienia: BZ–BOL.0030.28.2019).

⁴ Dowód akta kontroli, Oświadczenia zespołu kontrolnego o nie istnieniu okoliczności uzasadniających wyłączenie ich z toku przedmiotowej kontroli.

⁵ Dowód akta kontroli, Uchwała nr II/4/14 Rady Powiatu Dzierżoniowskiego z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie wyboru Starosty Dzierżoniowskiego.

⁶ Dowód akta kontroli, Uchwała nr 1/3/18 Rady Powiatu Dzierżoniowskiego z dnia 22 listopada 2018 r. w sprawie wyboru Starosty Dzierżoniowskiego.

⁷ Dowód akta kontroli, Statut Powiatu Dzierżoniowskiego – Załącznik do Uchwały nr XVI/135/08 Rady Powiatu Dzierżoniowskiego z dnia 26 lutego 2008 r. w sprawie uchwalenia Statutu Powiatu Dzierżoniowskiego ze zmianami.

⁸ Dowód akta kontroli, Regulamin organizacyjny Starostwa Powiatowego w Dzierżoniowie - Załącznik do Uchwały nr 205/476/18 z dnia 24 maja 2018 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Dzierżoniowie, ze zmianami.

3. Zakres kontroli:

Zakres kontroli⁹ obejmował zagadnienia z zakresu obrony cywilnej i ochrony ludności realizowanych przez Szefa OCP, w szczególności:

- 3.1. Dokonywanie oceny stanu przygotowań obrony cywilnej.
- 3.2. Opracowywanie i opiniowanie planów obrony cywilnej.
- 3.3. Opracowywanie i uzgadnianie planów działania.
- 3.4. Organizowanie i koordynowanie szkoleń oraz ćwiczeń obrony cywilnej.
- 3.5. Organizowanie szkolenia ludności w zakresie obrony cywilnej.
- 3.6. Przygotowanie i zapewnienie działania systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach.
- 3.7. Tworzenie i przygotowanie do działań jednostek organizacyjnych obrony cywilnej.
- 3.8. Przygotowanie i organizowanie ewakuacji ludności na wypadek powstania masowego zagrożenia dla życia i zdrowia na znacznym obszarze.
- 3.9. Planowanie i zapewnienie środków transportowych, warunków bytowych oraz pomocy przedmedycznej, medycznej i społecznej dla ewakuowanej ludności.
- 3.10. Planowanie i zapewnienie ochrony płodów rolnych i zwierząt gospodarskich oraz produktów żywnościowych i pasz, a także ujęć i urządzeń wodnych na wypadek zniszczeniem.
- 3.11. Planowanie i zapewnienie ochrony oraz ewakuacji dóbr kultury i innego mienia na wypadek zagrożenia zniszczeniem.
- 3.12. Wyznaczanie zakładów opieki zdrowotnej zobowiązanych do udzielania pomocy medycznej poszkodowanym w wyniku masowego zagrożenia życia i zdrowia ludności oraz nadzorowanie przygotowania tych zakładów do niesienia tej pomocy.
- 3.13. Zapewnienie dostaw wody pitnej dla ludności i wyznaczonych zakładów przemysłu spożywczego oraz wody dla urządzeń specjalnych do likwidacji skażeń i do celów przeciwpożarowych.
- 3.14. Zaopatrywanie organów i formacji obrony cywilnej w sprzęt, środki techniczne i umundurowanie niezbędne do wykonywania zadań obrony cywilnej, a także zapewnienia odpowiednich warunków przechowywania, konserwacji, eksploatacji, remontu i wymiany tego sprzętu, środków technicznych oraz umundurowania.
- 3.15. Integrowanie sił obrony cywilnej oraz innych służb, w tym sanitarno-epidemiologicznych i społecznych organizacji ratowniczych do prowadzenia akcji ratunkowych oraz likwidacji skutków klęsk żywiołowych i zagrożeń środowiska.
- 3.16. Opiniowanie projektów aktów prawa miejscowego dotyczących obrony cywilnej i mających wpływ na realizację zadań obrony cywilnej.
- 3.17. Inicjowanie działalności naukowo-badawczej i standaryzacyjnej dotyczącej obrony cywilnej.
- 3.18. Współpraca z terenowymi organami administracji wojskowej.
- 3.19. Opracowanie informacji dotyczących realizowanych zadań.
- 3.20. Kontrolowanie przygotowania formacji obrony cywilnej i ratowników do prowadzenia działań ratowniczych.

---

⁹ Dowód akta kontroli, Program kontroli w Starostwie Powiatowym w Dzierżoniowie.

- 3.21. Ustalenie wykazu instytucji państwowych, przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych oraz społecznych organizacji ratowniczych funkcjonujących na terenie powiatu, przewidzianych do prowadzenia przygotowań i realizacji przedsięwzięć w zakresie obrony cywilnej.
- 3.22. Przygotowanie i zapewnienie niezbędnych sił do doraźnej pomocy w grzebaniu zmarłych.

4. Wynik analizy przedkontrolnej

Przedmiotowa kontrola w Starostwie Powiatowym w Dzierżoniowie była pierwszą kontrolą z wyżej wymienionego zakresu.

II. Ustalenia

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że w temacie:

1. Dokonywanie oceny stanu przygotowań obrony cywilnej.

Szef OCP dokonywał corocznej analizy stanu przygotowań obrony cywilnej. Arkusze ocen za 2015 r.¹⁰, 2016 r.¹¹, 2017 r.¹² i 2018 r.¹³. zostały przekazane Szefowi OCW zgodnie z terminami określonymi w dokumentach normatywnych. Oceny zostały sformułowane na podstawie danych otrzymanych od szefów obrony cywilnej gmin. Przy opracowaniu ocen dla powiatu dzierżoniowskiego została zachowana spójność i zgodność danych dotyczących stanu przygotowań obrony cywilnej powiatu z danymi przekazywanymi przez szefów obrony cywilnej gmin.

2. Opracowywanie i opiniowanie planów obrony cywilnej.

Szef OCP w maju 2013 r. opracował *Plan Obrony Cywilnej Powiatu Dzierżoniowskiego*. Powyższy dokument został sporządzony w oparciu o zapisy Wytycznych Wojewody Dolnośląskiego – Szefa Obrony Cywilnej Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 lipca 2012 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad opracowania planów obrony cywilnej powiatów. Ponadto, Plan został wdrożony w życie Zarządzeniem nr 21/2013 Starosty Dzierżoniowskiego - Szefa Obrony Cywilnej Powiatu z dnia 1 lipca 2013 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania planu obrony cywilnej.

W Planie Obrony Cywilnej Powiatu Dzierżoniowskiego stwierdzono następujące uchybienia:

- brak *Planu ewakuacji III stopnia*. Przedłożony dokument – *Procedura organizacji ewakuacji z obszaru powiatu dzierżoniowskiego*¹⁴ z *Planu zarządzania kryzysowego powiatu dzierżoniowskiego* określa organizację przedsięwzięć dla I i II stopnia ewakuacji w przypadku wystąpienia powodzi. Ponadto, rozwiązania w zakresie ewakuacji ludności na wypadek powodzi ujęto w *Zbiorczym planie ewakuacji ludności oraz inwentarza z miejscowości zagrożonych powodzią na terenie działania Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego (PZZK)*

¹⁰ Dowód akta kontroli, E-mail z dnia 14 marca 2016 r. ws. przekazania zbiorczej oceny stanu przygotowań obrony cywilnej za rok 2015;

¹¹ Dowód akta kontroli, Pismo znak SO.5553.1.2017 z dnia 14 lutego 2017 r. ws. przekazania zbiorczej oceny stanu przygotowań obrony cywilnej za rok 2016;

¹² Dowód akta kontroli, Pismo znak SO.5553.1.2018 z dnia 1 lutego 2018 r. ws. przekazania zbiorczej oceny stanu przygotowań obrony cywilnej za rok 2017;

¹³ Dowód akta kontroli, Pismo znak SO.5553.1.2019 z dnia 14 lutego 2019 r. ws. przekazania zbiorczej oceny stanu przygotowań obrony cywilnej za rok 2018;

¹⁴ Dowód akta kontroli, *Procedura organizacji ewakuacji z obszaru powiatu dzierżoniowskiego* - wyciąg z Planu zarządzania kryzysowego powiatu dzierżoniowskiego.

w Dzierżoniowie¹⁵, który stanowi załącznik do *Operacyjnego planu ochrony przed powodzią w powiecie dzierzoniowskim*.

- plan wymaga korelacji z innymi dokumentami planistycznymi, opracowywanymi przez organ w zakresie m.in. procedur z *Planu zarządzania kryzysowego powiatu dzierzoniowskiego* oraz *Planu operacyjnego funkcjonowania powiatu dzierzoniowskiego w sytuacji zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny*.

W trakcie kontroli zweryfikowano proces opiniowania planów obrony cywilnej szefów obrony cywilnej gmin z administrowanego terenu. *Plany Obrony Cywilnej Miasta Bielawa* oraz *Miasta Piława Górna* zostały uzgodnione w 2013 r. i są na bieżąco aktualizowane.

3. Opracowywanie i uzgadnianie planów działania.

Na przestrzeni badanego okresu stwierdzono, że Szef OCP terminowo opracowywał *Plan działania w zakresie obrony cywilnej powiatu dzierzoniowskiego*¹⁶ oraz przeprowadzał czynności w zakresie uzgadniania planów działania w zakresie obrony cywilnej szefów obrony cywilnej gmin¹⁷ na administrowanym terenie.

4. Organizowanie i koordynowanie szkoleń oraz ćwiczeń obrony cywilnej.

Na terenie powiatu dzierzoniowskiego Szef OCP organizował i koordynował przedsięwzięcia szkoleniowe oraz ćwiczenia z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej, w tym przeprowadzał treningi systemu wczesnego ostrzegania i alarmowania¹⁸. W czerwcu br. m.in. przeprowadził ćwiczenia aplikacyjno-praktyczne z zakresu bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego we współdziałaniu z powiatowymi służbami, inspekcjami, strażami i jednostkami organizacyjnymi powiatu dzierzoniowskiego pn. *Szkoła 2019*.

Wyjaśnienie podmiotu kontrolowanego:

„*W ramach koordynacji zadań OC w powiecie utrzymuje się stały kontakt służbowy z pracownikami realizującymi zadania obrony cywilnej w gminach*”.

5. Organizowanie szkolenia ludności w zakresie obrony cywilnej.

W kontrolowanym okresie Szef OCP organizował przedsięwzięcia w zakresie szkolenia ludności w przedmiocie ochrona ludności i obrona cywilna. Propagowanie wiedzy w obszarze powszechnej samoobrony w powiecie dzierzoniowskim prowadzono m.in. przez tworzenie i rozpowszechnienie ulotek, broszur, plakatów na temat zagrożeń i zasad zachowania się po ich wystąpieniu oraz postępowania po ogłoszeniu sygnału alarmowego¹⁹. Powyższe przedsięwzięcie było również realizowane poprzez zamieszczanie poradników na tablicy informacyjnej urzędu oraz zamieszczenie informacji na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Dzierżoniowie, w zakładce Bezpieczeństwo, zarządzanie kryzysowe, obrona cywilna²⁰. Co więcej, Szef OCP wielokrotnie podejmował działania profilaktyczno –

¹⁵ Dowód akta kontroli, Zbiorczy plan ewakuacji ludności oraz inwentarza z miejscowości zagrożonych powodzią na terenie działania Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w Dzierżoniowie – załącznik do pisma znak SO.5541.4.2019 z dnia 30 maja 2019 r.

¹⁶ Dowód akta kontroli, Plan działania w zakresie obrony cywilnej powiatu dzierzoniowskiego na rok 2018.

¹⁷ Dowód akta kontroli, Plany działania w zakresie obrony cywilnej na rok 2019 Gmin: Niemcza, Bielawa, Łagiewniki, Dzierżonów, Piława Górna, Miasta i Gminy Pieszyce, Miasta Dzierżonów.

¹⁸ Dowód akta kontroli, Pismo znak SO.5533.5.2018 z dnia 23 maja 2018 r. w sprawie przeprowadzenia aplikacyjnego treningu Systemu Wczesnego Ostrzegania i Alarmowania pk. „Kryzys 2018”

¹⁹ Dowód akta kontroli, Zdjęcie Tablicy informacyjnej Wydziału Bezpieczeństwa i Spraw Obywatelskich Starostwa Powiatowego w Dzierżoniowie

²⁰ Dowód akta kontroli, Zdjęcie strony internetowej Starostwa Powiatowego w Dzierżoniowie.

edukacyjne w powiecie z okazji m.in. Dnia Dziecka pn. *Ratuj Życie – Żyj Bezpiecznie*²¹.

6. Przygotowanie i zapewnienie działania systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach.

W toku prowadzonej kontroli stwierdzono, że Starosta Dzierżoniowski przygotował i zapewnił działanie systemu wykrywania i alarmowania oraz wczesnego ostrzegania o zagrożeniach. W 2011 r. wydał Zarządzenie nr 11/2011 w sprawie przygotowania i zapewnienia działania powiatowego systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach oraz powiatowego systemu wykrywania i alarmowania²². Poprzez coroczne treningi zgrywające z podmiotami wchodzącymi w skład SWiA i SWO zapewnia skuteczność działania systemu²³.

7. Tworzenie i przygotowanie do działań jednostek organizacyjnych obrony cywilnej.

W okresie objętym kontrolą Szef OCP nie tworzył i nie przygotowywał do działań jednostek organizacyjnych obrony cywilnej na administrowanym terenie (dane zweryfikowano w Wojskowej Komendzie Uzupełnień w Kłodzku).

Wyjaśnienia podmiotu kontrolowanego:

„Szef OCP nie podejmował się realizacji tego zadania w związku z faktem, że na terenie powiatu dzierżoniowskiego funkcjonują dwie formacje obrony cywilnej – do zadań ogólnych oraz do zadań specjalnych, które realizują statutowe zadania”.

8. Przygotowanie i organizowanie ewakuacji ludności na wypadek powstania masowego zagrożenia dla życia i zdrowia na znacznym obszarze.

Szef OCP posiada rozwiązania w zakresie organizacji ewakuacji/przyjęcia ludności I i II stopnia²⁴, które stanowią element *Planu zarządzania kryzysowego powiatu dzierżoniowskiego* oraz *Operacyjnego planu ochrony przed powodzią w powiecie dzierżoniowskim*, natomiast nie posiada *Planu ewakuacji ludności III stopnia* opracowywanego na wypadek zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa lub wojny. Brak powyższego dokumentu jest niewypełnieniem jednego z zadań nałożonych rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa OC kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz. U. z 2002 r. nr 96, poz. 850) oraz Wytycznych Szefa OCK z dnia 17 października 2008 r. w sprawie zasad ewakuacji ludności, zwierząt i mienia na wypadek masowego zagrożenia.

9. Planowanie i zapewnienie środków transportowych, warunków bytowych oraz pomocy przedmedycznej, medycznej i społecznej dla ewakuowanej ludności.

W okresie objętym kontrolą, Szef OCP zaplanował środki transportowe, warunki bytowe oraz pomoc przedmedyczną, medyczną i społeczną na wypadek ewakuowania ludności w ramach przeprowadzania ewakuacji I i II stopnia, w ramach współdziałania w sytuacjach kryzysowych.

²¹ Dowód akta kontroli, Działania profilaktyczno – edukacyjne organizowane w powiecie dzierżoniowskim

²² Dowód akta kontroli, Zarządzenie nr 11/2011 Starosty Dzierżoniowskiego z dnia 15.04.2011 w sprawie przygotowania i zapewnienia działania powiatowego systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach oraz powiatowego systemu wykrywania i alarmowania.

²³ Dowód akta kontroli, Sprawozdanie z treningu systemu wczesnego ostrzegania z 2016 r i z 2018 r. oraz Sprawozdanie z treningu Systemu Wczesnego Ostrzegania przeprowadzonego w 2018 r. w powiecie dzierżoniowskim.

10. Planowanie i zapewnienie ochrony płodów rolnych i zwierząt gospodarskich oraz produktów żywnościowych i pasz, a także ujęć i urządzeń wodnych na wypadek zagrożenia zniszczeniem.

Szef OCP nie zaplanował czynności w zakresie ochrony płodów rolnych i zwierząt gospodarskich oraz produktów żywnościowych i pasz. Poza tym, kwestia ochrony ujęć i urządzeń wodnych na wypadek zagrożenia zniszczeniem została ujęta w wewnętrznych dokumentach planistycznych na wypadek sytuacji kryzysowych w zakładach gospodarki komunalnej prowadzących działalność w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. W tym obszarze Szef OCP, w ramach organizowanych posiedzeń PZZK, współpracuje z właściwymi służbami i inspekcjami.

11. Planowanie i zapewnienie ochrony oraz ewakuacji dóbr kultury i innego mienia na wypadek zagrożenia zniszczeniem.

Szef OCP posiada *Plan ochrony zabytków w Powiecie Dzierżoniowskim na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych*²⁵, w którym ujęto wszystkie niezbędne elementy. Dokument w 2016 r. został uzgodniony przez Szefa OCW oraz przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Ochrony Zabytków we Wrocławiu i jest na bieżąco aktualizowany. Ponadto, Szef OCP prowadzi prace w ramach Powiatowego zespołu ds. bieżącej koordynacji działań w zakresie ochrony zabytków w razie przewidywalnych i realnych zagrożeń²⁶.

12. Wyznaczenie zakładów opieki zdrowotnej zobowiązanych do udzielenia pomocy medycznej poszkodowanym w wyniku masowego zagrożenia życia i zdrowia ludności oraz nadzorowanie przygotowania tych zakładów do niesienia tej pomocy.

W okresie objętym kontrolą Szef OCP oświadczył, że Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Powiatowy w Dzierżoniowie sp. z o. o. jest zarządzany przez Powiat Dzierżoniowski, który jest zobowiązany do ochrony zdrowia i udzielania pomocy medycznej poszkodowanym w wyniku masowego zagrożenia życia i zdrowia ludności oraz obowiązku wykonywania zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony w sferze rozwinięcia bazy łóżkowej w warunkach kryzysu, wewnętrznego i zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny²⁷.

13. Zapewnienie dostaw wody pitnej dla ludności i wyznaczonych zakładów przemysłu spożywczego oraz wody dla urządzeń specjalnych do likwidacji skażeń i do celów przeciwpożarowych.

W czasie prowadzonej kontroli stwierdzono, że w *Planie Obrony Cywilnej Powiatu Dzierżoniowskiego* ujęto rozwiązania zapewnienia dostaw wody pitnej dla lokalnej ludności oraz zabezpieczenia prowadzenia zabiegów specjalnych w sytuacji nadzwyczajnych zagrożeń, które będą prowadzone m.in. w oparciu o myjnie samochodowe funkcjonujące na terenie powiatu.

14. Zaopatrywanie organów i formacji obrony cywilnej w sprzęt, środki techniczne i umundurowanie niezbędne do wykonywania zadań obrony cywilnej, a także zapewnienia odpowiednich warunków przechowywania, konserwacji, eksploatacji, remontu i wymiany tego sprzętu, środków technicznych oraz umundurowania.

²⁵ Dowód akta kontroli, Plan ochrony zabytków w Powiecie Dzierżoniowskim na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych.

²⁶ Dowód akta kontroli, Sprawozdanie z prac Powiatowego zespołu ds. bieżącej koordynacji działań w zakresie ochrony zabytków w razie przewidywalnych i realnych zagrożeń za rok 2016.

²⁷ Dowód akta kontroli, Decyzja nr SO.1.2016 Szefa Obrony Cywilnej Powiatu z dnia 20 czerwca 2016 roku w sprawie wykonywania zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony w powiecie dzierżoniowskim.

W okresie objętym kontrolą stwierdzono, że Szef OCP nie utworzył formacji obrony cywilnej i w związku z tym nie zaopatrywał ich w sprzęt, środki techniczne i umundurowanie niezbędne do wykonywania zadań obrony cywilnej. Powiat dzierzoniowski dysponuje magazynem sprzętu przeciwpowodziowego oraz obrony cywilnej²⁸ i zapewnia jego bieżącą konserwację oraz inwentaryzację²⁹.

15. Integrowanie sił obrony cywilnej oraz innych służb, w tym sanitarno-epidemiologicznych i społecznych organizacji ratowniczych do prowadzenia akcji ratunkowych oraz likwidacji skutków klęsk żywiołowych i zagrożeń środowiska.

W toku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że Szef OCP w latach 2016 – 2019 (do dnia kontroli) w ramach koordynacji działań w razie zdarzeń nadzwyczajnych w powiecie integrował podmioty z nim współdziałające m.in. w zakresie popularyzacji bezpiecznych zachowań, powiadamiania o zagrożeniach, udziale w posiedzeniach PZZK³⁰ jak również udziale w Komisji Bezpieczeństwa i Porządku w Powiecie Dzierżoniowskim³¹ do prowadzenia akcji ratunkowych, likwidacji skutków klęsk żywiołowych na administrowanym terenie.

16. Opiniowanie projektów aktów prawa miejscowego dotyczących obrony cywilnej i mających wpływ na realizację zadań obrony cywilnej.

W czasie prowadzonej kontroli ustalono, że SOCP nie opiniował projektów aktów prawa miejscowego dotyczących obrony cywilnej i mających wpływ na realizację zadań obrony cywilnej na administrowanym terenie.

17. Inicjowanie działalności naukowo-badawczej i standaryzacyjnej dotyczącej obrony cywilnej.

Szef OCP w ramach inicjowania działalności naukowo - badawczej i standaryzacyjnej dotyczącej obrony cywilnej na administrowanym terenie wielokrotnie wznawiał edycję konkursów w zakresie wiedzy o bezpieczeństwie, zarządzaniu kryzysowym i obronie cywilnej³². Nadto, z własnej inicjatywy wydaje osobom zainteresowanym Kartę ICE w sytuacji nagłego wypadku³³.

18. Współpraca z terenowymi organami administracji wojskowej.

W czasie kontroli Szef OCP przedstawił dwa porozumienia potwierdzające nawiązanie współpracy z terenowymi organami administracji wojskowej w zakresie obrony cywilnej – *Porozumienie z dnia 22 marca 2016 r. Wojskowego Komendanta Uzupelnień w Kłodzku i Starosty Dzierżoniowskiego w sprawie współdziałania w ramach działań ochronnych podejmowanych po wystąpieniu skażeń*³⁴, a także *Porozumienie z dnia 6 czerwca 2018 r. Wojskowego Komendanta Uzupelnień w Kłodzku i Starosty Dzierżoniowskiego w sprawie współdziałania w sytuacji wystąpienia zagrożeń niemilitarnych na obszarze powiatu dzierzoniowskiego*³⁵.

²⁸ Dowód akta kontroli, Zasady funkcjonowania powiatowego magazynu przeciwpowodziowego.

²⁹ Dowód akta kontroli, Zarządzenie nr 71/2017 Starosty Dzierżoniowskiego z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie powołania Komisji w celu przekwalifikowania oraz wybrakowania sprzętu Obrony Cywilnej.

³⁰ Dowód akta kontroli, Sprawozdanie z działalności Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w Powiecie Dzierżoniowskim za rok 2017.

³¹ Dowód akta kontroli, Sprawozdanie z działalności powiatowej Komisji Bezpieczeństwa i Porządku w Powiecie Dzierżoniowskim za rok 2017.

³² Dowód akta kontroli, Podsumowanie I edycji powiatowego konkursu wiedzy z zakresu bezpieczeństwa, zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej.

³³ Dowód akta kontroli, Skan Karty ICE.

³⁴ Dowód akta kontroli, Porozumienie z dnia 22 marca 2016 r. Wojskowego Komendanta Uzupelnień w Kłodzku i Starosty Dzierżoniowskiego w sprawie współdziałania w ramach działań ochronnych podejmowanych po wystąpieniu skażeń.

³⁵ Dowód akta kontroli, Porozumienie z dnia 6 czerwca 2018 r. Wojskowego Komendanta Uzupelnień w Kłodzku i Starosty Dzierżoniowskiego w sprawie współdziałania w sytuacji wystąpienia zagrożeń niemilitarnych na obszarze

19. Opracowanie informacji dotyczących realizacji zadań.

Szef OCP terminowo wywiązywał się z opracowania informacji i sprawozdań ze stanu realizacji zadań na administrowanym terenie, w tym realizacji Wytycznych Wojewody Dolnośląskiego – Szefa Obrony Cywilnej Województwa do działalności w dziedzinie obrony cywilnej³⁶

20. Kontrolowanie przygotowania formacji obrony cywilnej i ratowników do prowadzenia działań ratowniczych.

Nie podejmowano przedsięwzięć z uwagi na brak formacji obrony cywilnej utworzonych przez Szefa OCP.

21. Ustalenie wykazu instytucji państwowych, przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych oraz społecznych organizacji ratowniczych funkcjonujących na terenie powiatu, przewidzianych do prowadzenia przygotowań i realizacji przedsięwzięć w zakresie obrony cywilnej.

Starosta Dzierżoniowski - Szef OCP w ramach zwoływania posiedzeń PZZK do dokonywania oceny występujących i potencjalnych zagrożeń mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo publiczne współpracuje ze służbami, inspekcjami i innymi organizacjami pozarządowymi, a także innymi podmiotami właściwymi w tej sprawie. W związku z powyższym Szef OCP w *Planie Obrony Cywilnej Powiatu Dzierżoniowskiego*, w pkt 6.3., określił wykaz instytucji państwowych, przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych oraz społecznych organizacji ratowniczych funkcjonujących na terenie powiatu, przewidzianych do prowadzenia przygotowań i realizacji przedsięwzięć w zakresie obrony cywilnej bez wskazania przedsięwzięć, które realizują w tym obszarze.

22. Przygotowanie i zapewnienie niezbędnych sił do doraźnej pomocy w grzebaniu zmarłych.

W kontrolowanej dokumentacji wskazano dokładne lokalizacje miejsc grzebania zmarłych oraz wskazano siły i środki do pomocy w dokonywaniu pochówku. Na terenie powiatu dzierżoniowskiego znajduje się 19 czynnych cmentarzy i 10 zakładów pogrzebowych³⁷.

III. Podsumowanie

1. Ocena skontrolowanej działalności

Po dokonaniu analizy merytoryczno-formalnej dokumentacji i udostępnionych materiałów, ustaleń zespołu kontrolnego, ocenie zadań zrealizowanych i niezrealizowanych w badanym okresie, w tym podjętych działań planistycznie – organizacyjnych z zakresu obrony cywilnej ujętych w § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz. U. z 2002 r. nr 96, poz. 850) przygotowanie i realizację przedsięwzięć obrony cywilnej w Starostwie Powiatowym w Dzierżoniowie **oceniam – pozytywnie z nieprawidłowościami.**

---

powiatu dzierżoniowskiego.

³⁶ Dowód akta kontroli, Realizacja wytycznych Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 10 października 2014 r. do działalności w dziedzinie obrony cywilnej w 2015 r., w 2016 r., w 2017 r.

³⁷ Dowód akta kontroli, Przygotowanie i zapewnienie niezbędnych sił do doraźnej pomocy w grzebaniu zmarłych – wyciąg z Planu Obrony Cywilnej Powiatu Dzierżoniowskiego.

2. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości

W wyniku przeprowadzonej analizy zebranych dowodów podczas kontroli w Starostwie Powiatowym w Dzierżoniowie należy stwierdzić, że Szef OCP do dnia kontroli nie utworzył formacji obrony cywilnej do prowadzenia akcji ratunkowych w obiektach i rejonach, w których znajduje się poszkodowana ludność. Ponadto, nie określił zadań w zakresie obrony cywilnej dla podmiotów ujętych w wykazie instytucji państwowych, przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych oraz społecznych organizacji ratowniczych funkcjonujących na terenie powiatu, które przewidział do prowadzenia przygotowań i realizacji przedsięwzięć w tym obszarze. Nadto, brak jest kompleksowych rozwiązań w zakresie ochrony płodów rolnych, zwierząt gospodarskich, produktów żywnościowych, pasz i ewakuacji/przyjęcia ludności, zwierząt i mienia w razie zewnętrznego zagrożenia państwa i wojny, co w przyszłości może wiązać się z brakiem skutecznych działań związanych z zapewnieniem ochrony ludności cywilnej w powiecie.

3. Zalecenia lub wnioski

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Szef Obrony Cywilnej Województwa, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2011 r. nr. 185, poz. 1092, z późn. zm.), wnosi o:

- 3.1. Powołanie formacji obrony cywilnej powiatu, w myśl zapisu § 3 pkt 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działań Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin ((Dz. U. z 2002 r. nr 96, poz. 850).
- 3.2. Opracowanie *Planu ewakuacji/przyjęcia ludności, zwierząt i mienia III stopnia powiatu dzierzoniowskiego*, zgodnie z zapisem § 3 pkt 8 ww. rozporządzenia oraz pkt 5 i 6 wytycznych Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 17 października 2008 r. w sprawie zasad ewakuacji ludności, zwierząt i mienia na wypadek masowego zagrożenia.
- 3.3. Podjęcie współpracy z instytucjami państwowymi, przedsiębiorcami i innymi jednostkami organizacyjnymi oraz społecznymi organizacjami ratowniczymi, przewidzianymi do prowadzenia przygotowań i realizacji przedsięwzięć w ramach obrony cywilnej w przedmiocie opracowania kart realizacji zadań obrony cywilnej do ww. Planu, o czym mowa w § 5 wytycznych Wojewody Dolnośląskiego – Szefa Obrony Cywilnej Województwa z dnia 30 lipca 2012 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad opracowania planów obrony cywilnej powiatów.
- 3.4. Uzupełnienie *Wykazu instytucji państwowych, przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych oraz społecznych organizacji ratowniczych funkcjonujących na terenie powiatu, które zostały przewidziane do prowadzenia przygotowań i realizacji przedsięwzięć w zakresie obrony cywilnej* o zadania przypisane im w tym obszarze.
- 3.5. Dokonanie korelacji zapisów *Planu Obrony Cywilnej Powiatu Dzierżoniowskiego* i innych dokumentów planistycznych opracowywanych przez Starostę Dzierżoniowskiego – Szefa Obrony Cywilnej Powiatu z planami, dokumentami sporządzonymi przez podmioty uczestniczące w realizacji zadań z zakresu ochrony ludności.
- 3.6. Opracowanie rozwiązań w zakresie ochrony płodów rolnych, zwierząt gospodarskich oraz produktów żywnościowych i pasz. Potencjał gospodarczy powiatu stanowi głównie produkcja rolna, o czym mowa w *Strategii Rozwoju*

*Ziemi Dzierżoniowskiej na lata 2014 – 2020*³⁸, którą należy właściwie chronić i zabezpieczać na wypadek wystąpienia zdarzeń nadzwyczajnych, w tym zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny.

4. Termin złożenia informacji o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków

Na podstawie art. 17 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1459, z późn. zm.), w związku z § 1 i § 2 pkt 11 rozporządzenia Rady Ministrów z 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz. U. z 2002 r. nr 96, poz. 850) oraz w oparciu o art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2011 r. nr 185, poz. 1092, z późn. zm.), proszę o złożenie informacji do Szefa Obrony Cywilnej Województwa **do dnia 30 sierpnia 2019 r.** o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Rafał Wołanowski
DYREKTOR WYDZIAŁU
Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego

---

³⁸ Strategia Rozwoju Ziemi Dzierżoniowskiej na lata 2014 – 2020, Wrocław 2014 r.

